

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎหมายเล่ม 2 ฉบับพระเจ้าสุริยวงศา กรมหมื่นราชบุรีดิเรกฤทธิ์. พระนคร :
โรงพิมพ์กองดุริยางค์, 2448.

จักรวรรดิวัตรคำฉันท์. พระนคร. โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2467.

จันทบูรินธนาถ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระ. ปทานุกรมบาลี ไทย อังกฤษ
สันสกฤต ฉบับพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบูรินธนาถ. พระนคร :
โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2512.

คำทรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยา. เรื่องพระร่วง. พระนคร:
โรงพิมพ์พระจันทร์, 2489. (ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทาน
ในการพระราชกุศล 50 วัน พระบรมศพสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ณ
วันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2489).

ปรมัตถโชติกา นาม ขุททกนิกายสุตตปิฎก สุตตนิปาตวณฺณนา ทุติโย ภาค. พระนคร:
โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2468.

ปรมาณูชิตชินโรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระ. ลิลิตเตตองพ่าย. พระนคร :
โรงพิมพ์ไทย, 2458.

พจนสุนทร, พระยา (ผู้แปล). นิบาตชาดก สิกกนิบาต 1 วรรคภาคต้น. พระนคร :
โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร, 2460. (นายกิม พิศาลบุตร พิมพ์แจกในงานศพ
นางศีก พิศาลบุตร ผู้ภรรยา)

พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง. พิมพ์ครั้งที่ 2. เล่ม 9 : ทีฆนิกาย สีสันขรรค.
 เล่ม 10 : ทีฆนิกาย มหาวรรค. เล่ม 11 : ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค.
 เล่ม 13 : มัชฌิมนิกาย มัชฌิมปณาสก. เล่ม 19 : สังยุตตนิกาย มหาวาร-
วรรค. เล่ม 20 : อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต เล่ม 22 : อังคุตตรนิกาย
ปัจจุจก-ฉกนิบาต. เล่ม 27 : ขุททกนิกาย ชาตก ภาค 1. เล่ม 28 :
ขุททกนิกาย ชาตก ภาค 2. เล่ม 35 : พระอภิธรรมปิฎก วิภังคปกรณ์.
 พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2514-2515.

มนิโรตฺตปริณิชา นาม อังคุตตรนิกายภูตรกถาย ทุติโย ภาค. พระนคร : โรงพิมพ์
 มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2463.

ลิไทย, พระญา. ไตรภูมิพระร่วง. พิมพ์ครั้งที่ 5. พระนคร : คลังวิทยา, 2515.

วิจิตรวาทการ, หลวง. ประวัติศาสตร์สากล. พระนคร : เพลิมจิตต์, 2493.
 เล่ม 3, หน้า 171.

สุขามรรคสูตร เทปิกก. พิมพ์ครั้งที่ 2. เล่ม 9 : ทีฆนิกายสุส สีสันขรรคโค.
 เล่ม 10 : ทีฆนิกายสุส มหาวรรคโค. เล่ม 11 : ทีฆนิกายสุส ปาฎิกวรรคโค.
 เล่ม 13 : มัชฌิมนิกายสุส มัชฌิมปณาสก. เล่ม 19 : สังยุตตนิกายสุส
มหาวรรคโค. เล่ม 20 : อังคุตตรนิกายสุส ติกนิปาโต. เล่ม 22 :
อังคุตตรนิกายสุส ทุติโย ภาค. เล่ม 27 : ขุททกนิกายสุส ชาตก
ปฐม ภาค. เล่ม 28 : ขุททกนิกายสุส ชาตก ทุติโย ภาค. เล่ม
 35 : อภิธรรมปิฎก วิภังโค. พระนคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย,
 2498-2502.

สุมงคลวิลาสินิชา นาม ทีฆนิกายภูตรกถาย ทุติโย ภาค มหาวรรคคณา. พระนคร:
 โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2463.

แสง มนวิทูร (ผู้แปล). คัมภีร์ลิลิตวิস্তระ. 2 เล่ม. พระนคร : กรมศิลปากร,
2512.

อภิธรรมตุดสงกนปาลี อตวา อภิธรรมตุดวิภาวินี นาม อภิธรรมตุดสงกนฎีกา. พระนคร:
โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2466.

อฏฐสาสนี นาม อภิธรรมฎฐกถา ตมมสงกนวิวนตนา. พระนคร : โรงพิมพ์มหามกุฏ-
ราชวิทยาลัย, 2463.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- A Board of Scholars (tr.). The Śiva-Purāṇa. Edited by Prof. J.L. Shastri. Vol. III. 2nd ed. Delhi : Motilal Banarsidass, 1974.
- Amarasimha. Amarakoṣa. Vol. II. Madras : Government Press, 1893.
- Apte, Vaman Shivram. The Practical Sanskrit-English Dictionary. 3rd ed. Delhi : Motilal Banarsidass, 1965.
- Atharvaveda. Bombay : Gurugaṅgeśvaracaturvedasamsthāna Tulsīnivāsa, 1970.
- Basham, A.L. The Wonder That Was India. Calcutta : Fontana Books, 1971.
- Dāvids, T.W. Rhys and Stede, William. The Pali Text Society's Pali-English Dictionary. 6th ed. London : The Pali Text Society, 1972.
- Dutt, Manmatha Nath (tr.). The Rāmāyaṇa. 10 Vols. Calcutta : Deva Press, 1891-1894.
- Geiger, Wilhelm. Pāli Literature and Language. 2nd ed. Delhi : Oriental Books Reprint Corporation, 1968.

- Hastings, James. Encyclopaedia of Religions and Ethics. Vol. III, VII. New York : T. & T. Clark, 1910.
- Kane, Pandurang Vaman. History of Dharmasāstra. Vol. III. 2nd ed. Poona : Bhandarkar Oriental Research Institute, 1973.
- Kāuṭilya. Arthasāstra. Vol. I. Lahore : The Bombay Sanskrit Press, 1923.
- Keith, A. Berriedale. A History of Sanskrit Literature. London : Oxford At the Clarendon Press, 1928.
- Mahābhārata. 4 Vols. Gorakhpura : Gita Press, 1956-1957.
- Manusmṛti with Commentary of Kulluka. Bombay : Nirnaya Sagar Press, 1920.
- Monier-Williams, Sir Monier. A Sanskrit-English Dictionary. 5th ed. London : Oxford At the Clarendon Press, 1970.
- Radhakrishnan, S. The Principle Upaniṣads. 2nd ed. London : George Allen & Unwin LTD., 1968.
- Rāy, Pratāpa Chandra (tr.). The Mahābhārata. 11 Vols. Calcutta: Bharata Press, 1884-1896.
- Rgveda. Bombay : Gurugaṅgesvaracaturvedasamsthāna Tulsīnivāsa, 1970.

Sastry, R. Shama (tr.). Kautilya's Arthaśāstra. 8th ed. Mysore:
Mysore Printing and Publishing House, 1967.

Satapatha Brāhmaṇa. Edited by Dr. Albrecht Weber. 2nd ed.
Vanarasi : The Chowkhamba-Sanskrit Series Office, 1964.

Vālmiki, Rāmāyaṇa. 2nd ed. Madras : M.L.J. Press, 1958.

Wilson, H.H. The Vishnu Purana. London : Trubner & Co., 1866.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

มานะ 9 ประการ

มานะ 9 ประการ นี้ที่มาจากคัมภีร์วิงคปกรณ พระอภิธรรมปิฎก ข้อความใน
พระบาลีกล่าวไว้ดังนี้

(1022) ตตฺถ กตฺเม นววิธา มานา เสยฺยสุส

เสยฺโยหฺมสุมีติ	มาโน	เสยฺยสุส	สทฺธิสฺหฺมสุมีติ	มาโน	เสยฺยสุส
ทฺธิโนหฺมสุมีติ	มาโน	สทฺธิสุส	เสยฺโยหฺมสุมีติ	มาโน	สทฺธิสุส
สทฺธิสฺหฺมสุมีติ	มาโน	สทฺธิสุส	ทฺธิโนหฺมสุมีติ	มาโน	ทฺธินฺสุส
เสยฺโยหฺมสุมีติ	มาโน	ทฺธินฺสุส	สทฺธิสฺหฺมสุมีติ	มาโน	ทฺธินฺสุส
ทฺธิโนหฺมสุมีติ	มาโน	อิเม	นววิธา	มานา	ฯ ¹

คำแปล

(1022) มานะ 9 เป็นไฉน

มานะ 9 คือ

1. ผู้เลิศจกกว่าเขา สำคัญตนว่าเลิศจกกว่าเขา
2. ผู้เลิศจกกว่าเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา
3. ผู้เลิศจกกว่าเขา สำคัญตนว่าเลวกกว่าเขา

¹ สยามภิกขุสงฆ์ เทปิฎก อภิธรรมปิฎก วิงคโค (พระนคร : โรงพิมพ์
มหาหมกุฏราชวิทยาลัย, 2498), หน้า 527.

4. ผู้เสมอเขา สำคัญตนว่าเลิศกว่าเขา
5. ผู้เสมอเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา
6. ผู้เสมอเขา สำคัญตนว่าเลวกว่าเขา
7. ผู้เลวกว่าเขา สำคัญตนว่าเลิศกว่าเขา
8. ผู้เลวกว่าเขา สำคัญตนว่าเสมอเขา
9. ผู้เลวกว่าเขา สำคัญตนว่าเลวกว่าเขา

เหล่านี้เรียกว่า มานะ 9 ¹

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง เล่มที่ 35 พระอภิธรรมปิฎก เล่ม 2
วิภังคปกรณ์ (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2514), หน้า 577-78.

ภาคผนวก ข.

ชื่อของจักรพรรดิวิรัตน์ที่ใช้ในวรรณคดี

<u>บาลี</u>	<u>สันสกฤต</u>	<u>ไตรภูมิพระร่วง</u>	<u>ไทยปัจจุบัน</u>
จกฺุรทนต์	จกฺุรทนต์	กจฺกัรแกว	จกฺกัรแกว
หตฺุถิรทนต์	หสฺุถิรทนต์	ชางแกว	ชางแกว
อสุสฺุรทนต์	อสุวฺุรทนต์	มาแกว	มาแกว
มถิโรทนต์	มถิรทนต์	พระญาแกว	มถึแกว
อิทฺุถิรทนต์	สฺุทฺุถิรทนต์	นางแกว	นางแกว
คทฺุปฺติรทนต์	คทฺุปฺติรทนต์	ขุนพระคลังแกว	คหมตึแกว
ปริณายกฺุรทนต์	ปริณายกฺุรทนต์	ลูกแกว	ปริณายกแกว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

ชื่อ : นางสาวทัศนีย์ สิ้นสกุล

วุฒิ : สำเร็จการศึกษาระดับอักษรศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 เมื่อปี พ.ศ. 2509 และได้เข้าศึกษาต่อในบัณฑิตวิทยาลัย แผนกวิชาภาษา
 ตะวันออก คณะอักษรศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2515 ระหว่างการศึกษาก็ได้เข้า
 รับราชการในตำแหน่งอาจารย์ประจำ แผนกวิชาภาษาตะวันออก คณะอักษร-
 ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนกระทั่งปัจจุบันนี้.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย